

استفاده از آب در انتقال گیاهان چغدرقند از شرایط *in vitro* به خاک

بهروز احسانی مقدم

موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغدرقند

یکی از مسائل مهم در استفاده از گیاهان حاصل از کشت سلول و بافت گیاهی در چغدرقند ادامه حیات گیاهان یاد شده طی مدت انتقال به خاک و ادامه چرخه زیستی آنها تا تولید بذر می‌باشد. به عبارت دیگر تغییر زندگی این گیاه زراعی از حالت هتروتروف به اتوتروف با دشواریهایی روپرتو می‌باشد که شاید بتوان اهم آن را در نداشتن یک سیستم ریشه‌ای قوی و حقیقی در گیاه جستجو نمود. سیستمی که بتواند برای گیاه جوان نقش هدایت آب و املح را به خوبی ایفا نماید. بنابراین هر تلاشی که بتواند منجر به ایجاد ریشه‌های فعال و قوی گردد باعث پایداری و یاری رساندن به تداوم روند رشد گیاه خواهد شد. نتایج آزمایش‌های انجام شده در همین راستا نشان داد که علاوه بر اجرای کلیه مراقبت‌های لازم و معمول، قراردادن ریشه‌های گیاهان درون شیشه در آب معمولی و غیر استریل به مدت حداقل دو هفته باعث ظهور ریشه‌های قوی‌تر و در نهایت باعث افزایش مدت زنده ماندن گیاهان می‌گردد. چنین به نظر می‌رسد که محیط آب بتواند به عنوان یک محیط واسطه مناسب برای گیاهان تولید شده در شرایط *in vitro* از محیط استریل به غیر استریل و خاک، عمل نماید. بنابراین پیشنهاد می‌گردد که از این روش در ریشه‌دهی بیشتر کلونهای از دیاری به هنگام انتقال به خاک استفاده گردد.